

De Gabriël

Eén parochie, 11 geloofsgemeenschappen

Geloof
in de toekomst

Kerkelijk
afscheid nemen

Gabriël
gaat op reis

De geloofsgemeenschappen van de parochie H. Gabriël

- **Beek:**
H. Martinus
- **Braamt:**
O.L.V. van Altijddurende Bijstand
- **Didam:**
H. Martinus / H. Maria O.L.V. van Altijddurende Bijstand
- **'s-Heerenberg/Lengel**
Emmaus/H. Pancratius
- **Kilder:**
St. Jan de Doper
- **Loil:**
O.L.V. Onbevlekt Ontvangen
- **Nieuw-Dijk:**
H. Antonius van Padua
- **Nieuw Wehl:**
O.L.V. van Altijddurende Bijstand
- **Stokkum:**
St. Suitbertus
- **Wehl:**
St. Martinus
- **Zeddum:**
St. Oswaldus

Gabriël

Aartsengel Gabriël is de engel van de verkondiging en de opstanding. Hij brengt de 'blijde boodschap'. Hij brengt het woord van God aan de mensen en hij verkondigt dat er iets nieuws begint. Zijn naam betekent: 'God is mijn kracht'.

- **Vormgeving en druk**
Drukkerij Rozijn Repro, Didam

Voorwoord

Voor u ligt de eerste uitgave van De Gabriël van dit nieuwe jaar. Voor onze parochie niet zomaar een jaar, maar een jaar waarin er een en ander gaat veranderen. Dat is ook de reden waarom u dit jaar naast de vier reguliere uitgaves van De Gabriël zeker twee extra uitgaves kunt verwachten. Tevens zult u zien dat de opmaak van De Gabriël gewijzigd is. Het rooster van vieringen staat nu in het midden van het blad en een aantal artikelen hebben een achtergrondkleur gekregen. Lichtpaars voor de artikelen afkomstig van bestuur of team en lichtgroen voor de artikelen die afkomstig zijn vanuit de geloofsgemeenschappen. Daarnaast vindt u het eerste artikel van een nieuwe rubriek: Rondom liturgische spiritualiteit.

Meerdere artikelen staan in deze uitgave in het teken van Pasen. Een hoogfeest voor de katholieke kerk en als ik eerlijk ben ook voor mij persoonlijk. De betekenis van Pasen en de voorbereidende veertigdagentijd spreekt mij erg aan. Met als hoogtepunt de Paaswake waarin we met de Paaskaars weer licht brengen en we met gezegend wijwater onze doopbelofte hernieuwen. Licht en water zijn ook twee elementen die centraal staan in de Vuur-, water- en lichtvieringen voor en met de Eerste Communicanten die met de Paasdagen worden gevierd. En water lezen we ook terug in een artikel rondom de doopvont.

Licht en water. We kunnen niet zonder. Door de natuur ons gegeven en niet altijd te beïnvloeden. Maar voor beiden geldt dat er altijd een vorm van vooruitgang in zit. De stralen van licht en de stroming in het water; het is altijd in beweging. En dat doet me dan weer denken aan onze parochie. We hebben geloof in de toekomst, maar dan kunnen we het ons niet veroorloven stil te zitten. Dan moeten we in beweging komen en in beweging blijven. Geloof ook in de toekomst en beweeg met ons mee!

Augustine van Ree

Gabriël gaat op reis...

14 tot en met 19 oktober 2017

Wie op reis gaat die neemt altijd mooie herinneringen mee naar huis terug. Wie naar Rome gaat komt met prachtige herinneringen weer terug. Het leven in deze stad, de kerken, de prachtige pleinen, de sfeer! Zij is uniek. Je moet één keer in je leven naar Rome zijn geweest.

Als parochie Gabriël gaan we naar Rome. We gaan als parochianen met elkaar op reis. Wie op reis gaat laat het 'gewone' leven even achter zich. We zullen de stad leren kennen in al haar facetten. Elke dag zal de volgende drieslag kennen: kerkelijk leven (door onder andere met elkaar de eucharistie te vieren), de geschiedenis en onderlinge ontmoeting. Het programma kent dagen van gemeenschappelijk optrekken en ook momenten van vrije tijd.

Het is een reis die u niet wilt missen. Waar we dagen met elkaar zullen meemaken die ons als deelnemers ook in onderlinge verbondenheid goed zal doen. Uw aanwezigheid en deelname aan deze reis is een onmisbare schakel voor het welslagen van deze reis.

Achter in de kerken vindt u een folder met informatie en op **21 april** is er in de Gabriëlzaal in Didam een informatieavond over deze reis. Deze avond begint om 20.00u waarin u in een presentatie alles hoort wat van belang is. U gaat toch ook mee?!

*Hartelijke groet,
Xaf Hendriksen en pastoor Jurgen Jansen*

Pasen: geloof in de toekomst!

Vorige maand zag het gezamenlijke beleidsplan van bestuur en pastoraal team van onze parochie het levenslicht. Na maanden van denk- en praatwerk, van overleg en bijsturen kon het worden gepresenteerd. En sindsdien is er spanningsvolle beweging. Dat heeft natuurlijk te maken met de boodschap van het plan: er gaat iets gebeuren in de Gabriël. Met een duur woord noemen we dat 'herstructurering'. In de volksmond heet het gewoon 'er gaan kerken dicht'. Al is dat best zuur, anno 2017 (en eigenlijk al langere tijd) kunnen we immers met minder kerken toe. En ja, dat is ook waar, de parochiële schatkist noopt ook tot een andere aanpak. Maar herstructurering is veel meer dan 'kerken sluiten' om te bezuinigen. Het gaat er vooral om, dat we anders gaan denken over wat het betekent 'parochie te zijn' en wat 'geloven' nou eigenlijk inhoudt. Het lopende jaar is een overgangsjaar. Het is een jaar waarin we ons voorbereiden op de nieuwe situatie: een parochie met minder kerkplekken. Hoe zien we die? Wat verwachten we ervan?

Voor veel parochianen lijkt het allemaal wel wat op de situatie waarin de leerlingen van Jezus zich bevonden na 'Goede Vrijdag'. Ze waren vol van verwachting geweest. Ze hadden goede hoop op wat er allemaal wel niet zou komen. Met Jezus konden ze de hele wereld aan. De toekomst lachte hen toe. Vandaar, dat de waarschuwende woorden van Jezus mis-

schien wel niet waren doorgedrongen. Ze hadden alleen maar oog gehad voor het hier en nu. En dus was hun toekomst door de dood en de begrafenis van Jezus kapotgeslagen. Wat moesten ze zonder hem beginnen?

Vergelijkbaar vragen veel mensen zich af, hoe het straks verder moet als 'hun kerk' dicht gaat? Hoe gaat het verder met mijn werk als koster, lector of koorzanger? Is er dan geen collectant, ziekenbezoeker, communie-aan-huis-brenger, intentie-op-schrijver, eerste-communie- en vormsel-werkgroeper (allemaal M/V hoor!) meer nodig? Is dat dan weg, allemaal voor niets geweest? Het paasverhaal en de verhalen van daarna laten zien, dat wat allemaal gedaan is voor God telt. En....het leven met Jezus ging wél door. De leerlingen hadden het – in geloof – in eigen hand. Het verhaal vertelt het alsof het 'zo maar' gebeurde, maar het was vast een lange weg om het te ontdekken: 'de toekomst met Jezus ligt voor ons'. Hoe die toekomst eruit ging zien, was een zoektocht. Langzaam maar zeker konden ze erin gaan geloven, met vallen en opstaan, maar toch!

Juist dat geloof heeft het beleidsplan haar naam gegeven: geloof in de toekomst! Daar waar we in alle verdriet, boosheid en onzekerheid toekomst voor ogen kunnen houden, gebeurt het wonder van Pasen, ook als parochie-met-minder-kerkplekken. Moge het zo zijn, Zalig Pasen, alleluia!

Pastor Guus van der Ploeg

Parochie H. Gabriël viert Hemelvaart

In 2016 heeft de parochie H. Gabriël onder een stralend zonnetje en onder veel belangstelling de eerste Hemelvaartsviering in de openlucht mogen vieren. Naast De Gabriëldag in Didam (september) en de Driekoningenviering

in Wehl (januari) één van de drie gezamenlijke 'Gabriëlmomenten' die wij als parochie kennen. Ook dit jaar zullen deze gezamenlijke vieringen worden georganiseerd.

Bij deze nodigen wij u van harte uit om op Hemelvaartsdag, donderdag 25 mei, samen te vieren, elkaar te ontmoeten en vooral samen parochie te zijn. Dit zal rondom Kasteel Huis Bergh in 's-Heerenberg plaatsvinden. Om 10.00u beginnen we met een eucharistieviering op de binnentuin van het kasteel. Na de viering is er in de pastorietaan van de Pancratiuskerk voldoende gelegenheid om elkaar verder te 'ontmoeten'. Verdere informatie zal volgen via de lokale gemeenschapsbladen, de website en facebook. Iedereen is van harte welkom!

Werkgroep Hemelvaarts- en Driekoningenviering

Foto: André Nas

In deze zevende jaargang van *De Gabriël* starten we met een nieuwe rubriek met een duidelijke liturgische boodschap. We maken een wandeling door het kerkgebouw en staan stil bij de betekenis van een aantal voorwerpen die we er aantreffen. Als aftrap beginnen we bij een voorwerp dat, zeker in de paastijd, een belangrijke rol speelt bij onze katholieke vorming:

de doopvont

Als je de kerk binnenkomt is het vaak even zoeken. Waar is de doopvont? Is er een doopkapel? De doopvont stond meestal achterin de kerk opgesteld, niet ver van het begin van het middenpad. Dit middenpad symboliseert de levensreis van de christen naar God: het was dan ook gepast dat de doopvont aan het begin hiervan zou staan. Door het sacrament van de doop met water (begieting) wordt iemand opgenomen in de kerk, treedt iemand binnen in de geloofsgemeenschap, krijgt iemand deel aan het nieuwe leven van Christus: de kiem van het eeuwig leven. De doopvont is een uit steen of metaal gemaakte bewaarplaats voor het doopwater dat in de Paaswake gewijd wordt. Het woord 'vont' komt van het Latijnse 'fons'. Dat betekent bron, het stromend water, waarin men vroeger door afwassing doopte. Wanneer een doopvont achtkantig is, dan is dat bedoeld als verwijzing naar de achtste ofwel eerste dag van de nieuwe week, de dag van de verrijzenis, van het nieuwe leven van Christus. In het evangelie van Matteus wordt verteld dat daags na de zevende dag van de sabbat, bij het aanbreken van de eerste dag van de nieuwe week, Maria Magdalena en de andere Maria naar het graf kwamen kijken en dat de engel tot de vrouwen zei: "Hij is niet hier, Hij is verrezen" (Mt. 28, 1-6).

Ontstaan en vorm

De doopvont ontstaat feitelijk pas na de 8e eeuw wegens de toename van het aantal kinderdopen. De doopvonten waren vrij groot en vaak ondergebracht in speciaal daarvoor gebouwde ruime doopkapellen, die meestal los van de kerk stonden. Sinds de 13e eeuw wordt het dopen door begieting meer gebruikelijk, zodat men met een kleiner doopbekken kon volstaan. Menige plaats is nog in het bezit van zulke doopvonten. Vooral de gotische doopvonten waren zeer rijk in de toenmalige stijl bewerkt, met name aan het voetstuk, de schacht en aan het bekken. Zij hadden vaak een torenvormig deksel. In latere tijden is het voor de ontwerpers een uitdaging om met sobere materialen toch nobele vormen te geven. In nieuwere kerken staat de doopvont in de nabijheid van het priesterkoor in plaats van een aparte doopkapel.

Soms is het doopvont vooraan in de kerk geplaatst of wordt er een aparte doopschaal gebruikt. Het doopbekken moet zeer zuiver en goed onderhouden zijn. Als het kan wordt het ook eerder van steen dan van koper gemaakt, in verband met oxyderen.

Gebruik

Het doopsel is de ingang naar het leven en het koninkrijk van God en betekent afwassing en vergeving van zonden. Het doopsel is het eerste sacrament van het nieuwe verbond van God en de mens. Christus heeft dit teken geschonken, opdat allen het leven zouden hebben. Hij heeft met de Blijde Boodschap, aan de kerk toevertrouwd, toen Hij zijn apostelen de opdracht gaf: "Gaat en maakt alle volkeren tot mijn leerlingen en doopt heb in de naam van de Vader, de Zoon en de heilige Geest". Bij het uitgeven van het water over het hoofd van de dopeling wordt daarom gezegd: "Ik doop u in de naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest." Op bijzondere wijze is het doopsel, als sacrament van nieuw leven in Christus, verbonden met het paasfeest, het feest van de verrijzenis van de Heer. Het is daarom dat in de paaswake nieuw water wordt gezegend en de aanwezigen in de kerk besprenkeld worden met dat water als herinnering aan hun doopsel. Daarbij wordt de hernieuwing van de doopbeloften door allen uitgesproken, namelijk het opnieuw afwijzen van alle kwaad en samen belijden van het geloof in de Drieëne God: Vader, Zoon en heilige Geest. Door heel het jaar vinden er in de kerk doopvieringen plaats. Voorkeur heeft dat de doop op zondag gebeurt, op de dag van de verrijzenis, de dag van het nieuwe leven van de Heer. Immers, door het doopsel wordt iemand verbonden met de verrezen Heer. Bij de doop gaan we in geloof 'kopje onder' in het water van het doopsel om opnieuw geboren te worden als leerlingen van Christus. Door het sacrament van het doopsel krijgt een mens deel aan het eeuwig leven van Christus, door reeds nu de kiem ervan te ontvangen. Eenmaal gedoopt kan een mens met Gods hulp groeien in zijn gedoopte bestaan.

Dopen in de parochie H. Gabriël

Wanneer zijn de doopvieringen?

Met enige regelmaat wordt er in de kerken van onze parochie gedoopt. Als regel wordt in de maanden januari, juli, augustus en december niet gedoopt. Op de website van onze parochie (www.parochiegabriel.nl) vindt u de doopdata voor de eerste helft van dit jaar. De doopvieringen zijn in principe gezamenlijke doopvieringen, wat wil zeggen dat meerdere kinderen tijdens dezelfde viering gedoopt zullen worden. Wanneer er voor een bepaalde plek één kind is aangemeld dan vindt er een samenvoeging plaats met de doopviering elders in onze parochie. Op de eerste voorbereidingsavond worden de precieze plek, dag en tijd afgesproken.

Hoe kan ik mijn kind(eren) opgeven?

Aanmelding voor de doopviering geschiedt via het secretariaat. Zij weten welke data en hoeveel plekken beschikbaar zijn. We gaan uit van minimaal twee en maximaal vier dopelingen per viering.

Voorbereiding

Aan de viering gaan twee gesprekken vooraf samen met andere ouders die hun kind laten dopen. Bij de aanmelding zijn de data van de voorbereiding veelal bekend. U krijgt er enkele weken voor de eerste avond nog een uitnodiging voor. De doopwerkgroep bestaande uit vrijwilligers en een van de pastores begeleidt de gesprekken. We praten met elkaar over ouderschap en geloven. Wat betekent dat voor elk van jullie, wat betekent dat voor de kerk? Verder wordt de viering doorgesproken en het boekje voorbereid. De ouders van de dopelingen maken het boekje zelf.

Worden er voorwaarden gesteld?

We verwachten dat u deelneemt aan de gehele voorbereiding. Bij verhindering op een van de data wordt een afspraak gemaakt voor een nieuwe doopdatum en voorbereidingsavonden. Verder gaan we er vanuit dat u als ouder(s) met uw gezin ingeschreven staat in de parochie en bijdraagt aan de Kerkbalans.

Opnieuw op zoek naar onze bronnen

Pasen is hét centrale geloofspunt van het christendom. De kern van ons geloof. Als de opstanding van Jezus ongeloofwaardig is, waar geloof je dan in? Wat stelt het geloof dan voor? Een interessante vraag, juist nu we in een tijd leven waar het eropaan komt. In Nederland is veel beweging gaande. Discussies rond normen en waarden hebben rond de verkiezingen voor de Tweede Kamer gespeeld. Waar sta je voor en wat verbindt ons met elkaar in de samenleving? Zo beweegt het nu ook in onze kerk, in onze parochie. Een herstructurering is aanstaande. Dan dringt zich de vraag op waar het uiteindelijk allemaal om gaat. Waarvoor zijn we kerk? Waar sta ik als lid van die kerk, als gelovige? En als het gaat bewegen, als situaties gaan veranderen: welke kant moeten we op, waar moet ik naar toe? Dit zijn veel vragen. Twee van onze pastores, pastor Ben Aarsen en diaken Theo Reuling, zijn hierover met elkaar in gesprek gegaan.

Theo: van oudsher ligt de parochie Heilige Gabriël in een heel katholiek gebied. Meer dan 75% van de bewoners zijn katholiek. Nagenoeg alles vond plaats in en vanuit die traditie. Je stond er mee op en ging er mee naar bed. Je leerde de katechismus, ontving de sacramenten en ging geregeld naar de kerk. Dat is voor veel van onze parochianen de leerschool van het geloof geweest. En dat kan heel goed en heel vertrouwd zijn. In de tweede helft van de vorige eeuw veranderde dat. De overheid nam sociale taken van de kerk over. De zuilen brokkelden af, het Tweede Vaticaans Concilie zorgde voor een stevige wind door de kerk en parochianen gingen minder naar de kerk. Hiermee verloren kerk, parochies en gelovigen een flink aantal ijkpunten. Gelovig zijn werd minder van buitenaf gestuurd en moest meer vanuit jezelf komen.

Ben: zo werd steeds meer van mensen gevraagd om er zelf erover na te denken. Dat waren we niet gewend. Net als bij de verkiezingen komt dan de vraag naar voren waar je achteraan loopt: doe je dat zomaar of denk je er over na? En dan merk je dat er meer twijfel is. De zekerheid is minder. Een beetje losgekomen of losgeraakt van het oude, wat intussen niet meer vertrouwd is. Mensen zoeken naar houvast. Zo zijn er de afgelopen decennia de nodige rituelen ont-

staan ter vervanging van de kerkelijke rituelen. Denk aan de stille tochten, het bijeenkomen van mensen rond rampen, andere vormen van afscheid nemen. Wel allemaal incidentele gebeurtenissen, momentopnamen. Hieronder ligt toch de zoektocht naar zingeving.

Theo: te merken is dat de geloofsoverdracht van generatie op generatie hapert. Van ouder op kind overbrengen. Dat was vroeger niet de meest gebruikte manier. Er waren veel bronnen om gelovig opgevoed te worden: in het gezin, op school, in de kerk, bij de vereniging. Dat is allemaal bijna of helemaal verdwenen. Dat klinkt misschien heel negatief. En eigenlijk is het dat ook. Je krijgt het geloof van nature niet meer mee. En als een generatie het vergeet over te dragen, dan ben je het kwijt. Want als individu kom je weinig op een natuurlijke wijze in aanraking met plekken waar je kennis over geloof kunt opdoen. Je moet daarvoor zelf op zoek gaan. En dat zoeken brengt de mens wel in de situatie waarin hij of zij ook echt moet zijn: bij jezelf. Wat drijft mij en wat zoek ik?

Ben: Ik heb het idee dat het geloof niet minder is, maar dat de uiting anders is. Er zijn veel van die zoekende mensen.

Foto: Ton Bremer

Op zoek naar zingeving. Je hebt het dagelijkse leven, jouw woonsituatie, gezin, werk, sport, hobby's en wat al niet meer. Maar vroeg of laat komt daarbovenop bij iedereen een keer de vraag: is dat nu alles? Bij velen speelt die vraag voortdurend. We kennen in onze parochie veel groepen en netwerken, en daarbij hebben we ook nog een netwerk van zoekenden. Het zijn de mensen die we incidenteel ook in de vieringen of op andere momenten treffen. Wel belangrijke ontmoetingen, want juist op die momenten raakt de vraag van deze zoekende mens aan het antwoord dat de kerk of het verhaal van God kan zijn. Die momenten moeten we koesteren, maar ook creëren om in contact te komen en te blijven met elkaar.

Theo: hoe maak je contact met mensen die zoekend zijn en vragen hebben? Dat is de uitdaging waar we als kerk voor staan. De huidige vorm van kerk-zijn met vooral de vieringen is niet direct de manier waar we die zoekende mensen treffen. Maar hoe dan wel? De uitdaging om contact te maken met zoekende mensen vraagt naar andere vormen van ontmoeten, en ook naar contactmogelijkheden die nu nog onderbelicht zijn. Hoe staat en komt de kerk over in de samenleving? Hebben we een aantrekkelijke uitstraling? Vooral dit laatste vraagt ook naar ons eigen staan in het geloof. Waar sta ik als voorganger? Wat geloof ik zelf en kunnen anderen dat zien, straal ik dat ook uit? Wie is Jezus voor mij?

Ben: zo mag ik God graag zien als een echte vader. Als iemand die mij oppraapt als ik val. Ik vergelijk het weleens met een kind dat leert fietsen. Papa houdt het fietsje vast, maar op een gegeven moment fietst het kind een stukje zelf. En het valt. Dan is de vader er om het kind op te pakken, een

kusje te geven op de zere plek en om aan te moedigen om weer verder te gaan. Met God als zo'n vader ga ik het leven door. Jezus laat ons die vader zien. Hij wijst op de zwakken die ook zo'n kusje nodig hebben en Hij doet dat zelf ook. Niet voor niets zegt Jezus dat Hij de Weg, de Waarheid en het Leven is.

Theo: voor de toekomst hebben we dus nieuwe vormen van ontmoeten nodig. Naast wat er nu allemaal is in de kerk. Ontmoetingen om antwoorden te gaan zoeken op de vragen van mensen. De vluchtigheid van deze tijd heeft het nodig. Maar hiermee hebben we als kerk direct een groot probleem. Alle tijd van voorgangers en vrijwilligers gaat zitten in wat we nu doen. En zelfs daarbij komen we al tijd te kort om te doen wat we eigenlijk willen doen. Voor de kerk van morgen vraagt dat om het maken van keuzes. En bij het maken van die keuzes klinkt ook een vraag. Een vraag die ons ook terugbrengt bij onze bronnen: voor wat of wie zijn wij kerk?

Ben: zoals ook de vraag van de zoekende mens. Wie is God? Is God ook in mij? We kunnen God niet aanwijzen, maar dat kunnen we met het begrip 'liefde' ook niet. We zien er wel stukjes van: in de schepping, in onze verwondering, in de andere mens. En het is die God die ooit tegen Noach heeft laten klinken: jou heb ik nodig. Die oproep klinkt nog steeds. En het is een God die met je meegaat. Voor mijzelf is daarvoor de laatste regel uit het Evangelie van Matteüs heel treffend. Jezus die bij zijn afscheid zegt: "Ziet, ik ben met u alle dagen". Ik sta er dus niet alleen in. God is met mij, met ons allemaal. En dus ook met de parochie Gabriël, ook morgen en ook volgend jaar.

Herstructurering: proces met twee kanten

De parochie H. Gabriël is bezig een herstructurering voor te bereiden. Een heel proces waarover wij, als kerngroep, zo open als mogelijk proberen te zijn. Over wie en wat er allemaal bij betrokken is en wordt. Die openheid zijn we onze parochianen verschuldigd. Het gaat over hun geloofsbeleving, hun geloofsgemeenschappen en hun kerken. Waarmee ik dat 'hun' ook gelijk wil vertalen in 'ons'. Om die openheid te bereiken verschijnt overal waar mogelijk informatie, zoals in De Gabriël, de Nieuwsflitsen, de website en Facebook. Ook de pers wordt van deze informatie voorzien. Hierdoor krijgen we al de nodige reacties. We merken dat er overal over gesproken wordt. We krijgen mails en zelfs de bisschop ontvangt brieven. We zullen alle reacties beantwoorden met de kennis die we tot op dat moment hebben. Want op de vraag bijvoorbeeld of 'onze kerk gaat sluiten' zullen we pas op 15 mei duidelijkheid kunnen geven. De bisschop stuurt brieven die over de herstructurering gaan naar ons door, aangezien dat op dit moment nog een verantwoordelijkheid van de parochie is.

Natuurlijk zit er een heel pijnlijke kant aan dit proces. We gaan kerken sluiten. We beseffen heel goed dat dit veel emoties zal losmaken. Afscheid nemen van dierbare plekken waar geloof gevierd wordt, lief en leed gedeeld is, waar tijd en geld in is gestoken. We hopen dan ook dat deze gebouwen, al is het dan niet als kerk, nog zichtbaar aanwezig kunnen blijven in het dorp of de stad waar van sluiting sprake zal zijn.

Tegelijkertijd mag meewegen dat het in de kerk in essentie om het geloof gaat, de uitwerking daarvan in het leven van mensen en om dat samen te delen en te vieren. Om samen te kunnen komen en dat geloof te vieren hebben we hulpmiddelen nodig, hebben we kerken gebouwd. Zo'n 100 tot 125 jaren geleden maakten we een groei van het aantal gelovigen mee. Er werden nieuwe kerken gebouwd. De meeste kerken in onze parochie stammen uit die periode of nog later. De groei is echter omgeslagen in krimp. Gezond verstand zegt dan dat je het aantal kerken moet aanpassen aan het aantal bezoekers dat er nu is en die je verwacht in de toekomst. Maar het hart protesteert daartegen. Laten wij bidden dat ons geloof juist nu een bron van kracht en troost hierbij mag zijn.

De andere kant wordt gevuld met mogelijkheden die nu een kans krijgen in de parochie Gabriël. Er staat ons een intensieve periode te wachten. Neem als voorbeeld een geloofsgemeenschap waar de kerk vooralsnog wel open blijft. Dat wordt ook een andere gemeenschap want het 'werkgebied', om dat zo maar even te noemen, verandert. Voor die gemeenschappen zal het inspanning vragen om mee te gaan in de nieuwe situatie. Als pastores tijd vrij moeten maken om vooral pastoraal nabij te kunnen zijn, dan zal het nodige overleg wat er nu is geconcentreerd moeten worden. En dan ben je bezig om de organisatiestructuur in de parochie aan te passen. Ingrijpend, maar ook nodig.

Als dat gebeurt dan komt er ook ruimte voor nieuwe activiteit. En juist hierover gingen ook de gesprekken in de klankbordgroep. Parochianen uit alle geloofsgemeenschappen hebben twee zaterdagmorgens bij elkaar gezeten en gesproken over wat er nodig is om de gevolgen van de herstructurering goed op te vangen. Daarbij ook de vragen over wat er in de nieuwe situatie allemaal nodig is of gedaan moet worden. Twee morgens waar je blij van wordt. De betrokkenheid, de enthousiaste ontmoeting met elkaar en vooral de verfrissende ideeën geven veel energie. Je proefde het: hier wordt gebouwd aan de kerk van morgen. En een belangrijk geluid wat ook uit de klankbordgroep klonk was: betrek ons erbij, laat ons ook meedenken en meehelpen. Graag doen wij dat!

De Heilige Schrift staat vol met verhalen over mensen die in beweging komen. Mensen zoals Abraham, die opgeroepen wordt om alles achter te laten en een nieuwe weg te gaan. Nu zullen de veranderingen in onze parochie niet zo ingrijpend worden dat we alles hoeven achter te laten. Toch klinkt ook in onze tijd de oproep om in beweging te komen. We kunnen ons spiegelen aan Abraham, maar ook aan Noach, Mozes, de profeten, Maria en Jozef. Zij gingen een andere weg omwille van hun geloof. Met alle pijn en angst die dat met zich meebracht. Maar vooral ook met de vreugde om in het spoor van God te zijn en te blijven. Ik wens ons allen ook die vreugde toe.

*Namens de kerngroep Herstructurering
Diaken Theo Reuling ofs*

Paastriduüm in parochie H. Gabriël

Dit jaar wordt er in drie kerken binnen de parochie H. Gabriël een Paastriduüm gehouden. Het paastriduüm of Triduum Sacrum is de periode die begint met de avondmis van Witte Donderdag en loopt tot en met de Paaswake op Stille Zaterdag. In deze periode wordt het lijden, de dood en de verrijzenis van Christus herdacht. Deze drie dagen worden algemeen 'heilig' genoemd, omdat zij ons de centrale gebeurtenis van onze verlossing nieuw doen beleven. Zij leiden ons terug naar de kern van het geloof: het lijden, de dood en de verrijzenis van Jezus Christus. Het zijn dagen die wij kunnen overwegen als een unieke dag, die het hart is en het zwaartepunt vormt van het leven van de kerk.

Op **Witte Donderdag** herdenkt de kerk in de *Missa in Cena Domini* het Laatste Avondmaal, waarin Christus zich aan ons allen heeft geschonken. Dit is het mysterie van de Eucharistie, bron en hoogtepunt van het christelijke leven. In dit sacrament van het heil heeft de Heer de meest innige eenheid tussen zijn en ons leven aangeboden en verwerkelijk. De gelovigen besluiten Witte Donderdag met een gebedsvigilie en eucharistische aanbidding.

Goede Vrijdag is de gedenkdag van het lijden, de kruisiging en de dood van Jezus. Christenen overwegen deze dag het

mysterie van het kwaad en de zonde, dat op de mensheid drukt. Na het lijdensverhaal aanhoort te hebben, bidden de gelovigen voor alle noden van kerk en wereld, vereren het kruis en gaan te communie. Als verdere uitnodiging ter overweging van het lijden en dood van de verlosser hoort deelname aan een kruisweg.

Stille Zaterdag kenmerkt zich door diep stilzwijgen. Wij wachten de grote gebeurtenis van de verrijzenis af en volharden samen met Maria in gebed en overweging. Er is inderdaad is een dag van stilte nodig om na te kunnen denken over de werkelijkheid van het menselijke leven, over de krachten van het kwaad en de grote kracht van het goede dat voortkomt uit het lijden en uit de verrijzenis van de Heer.

In deze unieke dagen hernieuwen wij ons 'ja' tegenover de goddelijke wil, zoals Jezus dit deed met het offer van het kruis. De indrukwekkende rituelen van Witte Donderdag en Goede Vrijdag, het aan gebed rijke stilzwijgen van Stille Zaterdag en de feestelijke Paaswake, bieden ons de gelegenheid zin en waarde van onze christelijke roeping te verdiepen, zoals die ontspringt uit het paasmysterie, en haar te concretiseren in de trouwe navolging van Christus in alle omstandigheden.

	's-HEERENBERG	DIDAM	WEHL
Donderdag 13-apr Witte Donderdag	19.00 uur Eucharistieviering H. Hendriksen en Th. Reuling	19:00 uur Eucharistieviering B. Aarsen en L. Feijen	19.00 uur Eucharistieviering J. Jansen met aansluitend aanbidding
Vrijdag 14-apr Goede Vrijdag	19:00 uur Avondplechtigheden H. Hendriksen en Th. Reuling	15:00 uur Kruisweg G. van der Ploeg 19:00 uur Avondplechtigheden B. Aarsen en L. Feijen	19.00 uur Avondplechtigheden J. Jansen
Zaterdag 15-apr Paaszaterdag	21:00 uur Paaswake H. Hendriksen en Th. Reuling	21:00 uur Paaswake B. Aarsen en L. Feijen	21.00 uur Paaswake J. Jansen

zaterdag 08-apr					
zondag 09-apr Palmzondag	9:30u Com. viering Th. Berendsen	9:30u Euch. viering H. Hendriksen	11:00u Euch. viering Gezinsviering J. Jansen 😊	9:30u Gebedsviering Gezinsviering Vrijwilligers 😊	9:30u Com. viering Gezinsviering Palmzondagtocht G. van der Ploeg 😊
dinsdag 11-apr					
donderdag 13-apr Witte donderdag		19:00u Euch. viering H. Hendriksen en Th. Reuling			20:00u Passievoorstelling Koor Sjanté
vrijdag 14-apr Goede vrijdag		19:00 uur Avondplechtigheden H. Hendriksen en Th. Reuling	20:30u Passie in Montferland		20:00u Passievoorstelling Koor Sjanté
zaterdag 15-apr Paaswake		21:00u Euch. viering H. Hendriksen en Th. Reuling		19:00u Woorddienst Vuur-Licht-Water viering (gezinsviering) G. van der Ploeg 😊	
zondag 16-apr Pasen	9:30u Com. viering R. Wiendels	9:30u Com. viering L. Feijen	11:00u Euch. viering B. Aarsen	11:00u Com. viering Th. Reuling	9:30u Euch. viering J. Jansen en
maandag 17-apr Tweede Paasdag					
zaterdag 22-apr	19:00u Euch. viering J. Jansen				
zondag 23-apr			11:00u Euch. viering J. Jansen		
zaterdag 29-apr					
zondag 30-apr		9:30u Euch. viering B. Aarsen			
zaterdag 06-mei				19:00u Euch. viering J. Jansen	
zondag 07-mei		9:30u Com. viering Th. Berendsen	9:30u Euch. viering EHC gg. Braamt, Kilder, Wehl, Zeddam J. Jansen en G. van der Ploeg		9:30u Com. viering
zaterdag 13-mei	19:00u Euch. viering B. Aarsen			19:00u Com. viering Gezinsviering Moederdag G. van der Ploeg	
zondag 14-mei		9:30u Euch. viering EHC gg. Stokkum en 's-Heerenberg J. Jansen en G. van der Ploeg			
zaterdag 20-mei	19:00u Com. viering Th. Reuling		19:00u Mariaviering R. Wiendels	19:00u Euch. viering B. Aarsen	
zondag 21-mei		9:30u Com. viering L. Feijen	11:00u Euch. viering J. Jansen		9:30u Euch. viering B. Aarsen en Th. Reuling
woensdag 24-mei					
donderdag 25-mei Hemelvaart					10:00u Hemelvaartsviering 's-

Dit betreft een kinderwoorddienst, kinderviering of een gezinsviering (voor zover bij redactie bekend)

Zie voor de doordeweekse vieringen het schema op de achterzijde. Alle actuele vieringen vindt u op www.parochiegabriel.nl

BEEK H. Martinus	DIDAM H. Martinus / H. Maria Altijd durende Bijstand	BRAAMT O.L.V. van	KILDER St. Johannes de Doper Altijd durende Bijstand	NIEUW WEHL O.L.V. van	WEHL St. Martinus
		17:30u Euch. viering R. de Vreeze	18:30u Euch. viering J. Jansen en G. van der Ploeg		
11:00u Gebedsviering Vrijwilligers	9:30u Euch. viering Kinderwoorddienst J. Jansen 😊 11:00u Geb. viering Palmpasenviering			11:00u Gezinsviering samen met Elver 😊	9:30u Euch. viering B. Aarsen
	19:00u Boeteviering J. Jansen				
	19:00u Euch. viering B. Aarsen en L. Feijen	19:00u Euch. viering R. de Vreeze			19:00u Euch. viering J. Jansen en
15:00u Kruisweg J. Jansen	15:00u Kruisweg G. van der Ploeg 19:00u Avondplechtigheden B. Aarsen / L. Feijen	19:00u Avond plechtigheden R. de Vreeze			19:00u Avondplechtigheden J. Jansen
	21:00 uur Eucharistieviering B. Aarsen en L. Feijen	16:00u Woorddienst Vuur-Licht-Water viering (gezinsviering) G. van der Ploeg 😊 21:00 uur Eucharistieviering R. de Vreeze			21:00u Eucharistieviering J. Jansen
11:00u Com.viering G. van der Ploeg	11:00u Euch. viering Kinderwoorddienst J. Jansen 😊	10:30u Euch. viering R. de Vreeze	9:30u Euch. viering H. Hendriksen	11:00u Com. viering Th. Berendsen	9:30u Com. viering Th. Reuling
	11:00u Euch. viering C. Pikkemaat en J. Jansen				9:30u Euch. viering J. Jansen
	19:00u Geb. viering Th. Reuling	17:30u Euch. viering R. de Vreeze	19:00u Euch. iering B. Aarsen		
11:00u Euch. viering B. Aarsen	9:30u Euch. viering H. Hendriksen				9:30u Euch. viering J. Jansen
		17:30u Euch. viering J. Jansen en R. de Vreeze			
	9:30u Euch. viering J. Jansen				
19:00u Mariaviering G. van der Ploeg		17:30u Euch. viering R. de Vreeze		19:00u Euch. viering B. Aarsen	
11:30u Euch. viering R. Wiendels J. Jansen en G. van der Ploeg	9:30u Euch. viering EHC gg. Nieuw-Dijk en Beek	B. Aarsen			9:30u Com. viering Th. Reuling
		17:30u Euch. viering R. de Vreeze	19:00u Com. viering L. Feijen	19:00u Mariaviering Th. Reuling	
11:00u Euch. viering B. Aarsen	11:30u Euch. viering EHC gg. Didam J. Jansen en G. van der Ploeg				9:30u Euch. viering H. Hendriksen
		17:30u Euch. viering R. de Vreeze		19:00u Euch. viering J. Jansen	
11:00u Com. viering Th. Reuling	9:30u Euch. viering J. Jansen				9:30u Com. viering Th. Berendsen
		19:00u Euch. viering R. de Vreeze			

Heerenberg – pastoraal team

Let op! In rood staan afwijkende tijden aangegeven

Zie voor de doordeweekse vieringen het schema op de achterzijde. Voor de actuele informatie is het goed de lokale mededelingen te raadplegen of de informatie in het Montferlandjournaal en Montferlandnieuws. Alle actuele vieringen Gabriëlbreed vindt u op www.parochiegabriël.nl.

EHC = Eerste Heilige Communie
Euch. viering = Eucharistieviering
Com. viering = Communieviering
Geb. viering = Gebedsviering

Wijzigingen voorbehouden

Van uw bestuur...

Woonsituatie pastor Ben Aarsen

Het bestuur is in overleg met pastor Ben Aarsen op zoek naar een nieuwe woning, die voldoet aan de wensen en eisen die aan een nieuwe woonsituatie voor pastor Aarsen worden gesteld. Pastor Aarsen zal in de parochie blijven wonen.

Masterplan Didam

Het parochiebestuur is momenteel samen met de Oudheidkundige Vereniging Didam in constructief overleg met de gemeente Montferland omtrent de uitwerking van het Masterplan Didam. We hebben er alle vertrouwen in dat de reconstructie van het Lieve Vrouweplein zodanig zal worden gerealiseerd dat rekening wordt gehouden met de monumentale en cultuurhistorische waarde van de kerk en toren, de veiligheid van onze kerkbezoekers en bovenal de rust in de kerk tijdens de vieringen.

Herstructureringsplan

Zoals in het beleidsplan vermeld, zijn het bestuur en pastoraal team bezig met het herstructureringsplan. Een aantal van onze kerkgebouwen zullen een andere bestemming gaan krijgen. Op dit moment wordt aan de hand van verzamelde gegevens bekeken welke gebouwen dit zullen zijn. Wel is al duidelijk dat minstens de helft van de kerkgebouwen aan de eredienst zullen worden onttrokken. Binnen het herstructureringsplan wordt niet alleen naar de korte termijn gekeken, maar ook naar wat nodig is op de middellange en lange termijn.

Samenstelling bestuur

De komende jaren zal een aantal bestuursleden de twee termijnen van vier jaar hebben uitgediend. Daarom gaat het bestuur, in overleg met het pastoraal team, dit jaar op zoek naar twee nieuwe bestuursleden.

Van uw pastores...

Van uw pastores...

1. De pastores zijn betrokken bij het proces van de *herstructurering* voor de parochie. Het vraagt tijd. Maar het is ook een tijd waarin we met enthousiasme, met geloof en collegialiteit met elkaar optrekken. Diaken Theo Reuling heeft tijd om uw vragen te beantwoorden;
2. Het pastoraal team is benaderd om dit jaar een priesterstudent in onze parochie stage te laten lopen. Het team staat hier positief tegenover;
3. Het pastoraal team zal op 20 mei 2017 in de Gabriëlparochie een *gezinsmiddag* organiseren. Pastoraal werker Guus van der Ploeg neemt hierin het voortouw, u leest hier meer over in deze De Gabriël;
4. Deze weken wordt het *weekendrooster* van de vieringen vanaf 1 juli tot en met 1 januari 2018 ingevuld;
5. De voorbereidingen voor de *Goede Week* zijn gestart. In de kerken van Didam, Wehl en 's-Heerenberg zullen de vieringen van Witte Donderdag, Goede Vrijdag en de Paaswake plaatsvinden. U leest hier meer over op pagina 9 van deze De Gabriël;
6. Het pastoraal team is bezig, samen met de vrijwilligers, tot een *'doopprotocol'* te komen. Ook is er een gemeenschappelijke ambitie uitgesproken: er is een centraal aanmeldpunt, op één plaats zal de doopvoorbereiding plaatsvinden. Er komt een dooprooster waarin tijdstippen en plaatsen van de doopvieringen staan vermeld;
7. Pastor Ben Aarsen is met diverse vrijwilligers bezig om een *'nieuw' uitvaartboekje* samen te stellen;
8. Pastoraal werker Guus van der Ploeg mag iemand begeleiden om opgenomen te worden in onze kerk;
9. Pastor Ben Aarsen en pastoor Jurgen Jansen gaan ook dit jaar mee op *bedevaart*. Er gaan parochianen naar Lourdes en Banneux;
10. Op 12 mei is er een *'oecumenische wandeling'* van Emmerich naar 's-Heerenberg. U wordt op de hoogte gehouden.

We wensen u allen een goede opgang naar Pasen!

Uw pastores

Kom Gregoriaans zingen!!

Parochie De Gabriël staat iets nieuws te wachten. Een Gregoriaans heren-koor! Qua zang traditioneel een waardevol element binnen onze liturgie. De meeste koren

in de parochie hebben het gregoriaans in hun repertoire. Maar een koor dat uitsluitend gregoriaans zingt is er niet. Dat bestond wel in het heren-koor Martinus in Didam, maar zij hebben een stapje teruggedaan om ruimte te maken

voor dit koor. Een nieuw koor dat ten dienste zal staan van de gehele parochie. Geen vaste kerk om te zingen, maar meerdere locaties. Met een nieuwe dirigent. Is dat uitdagend of niet?

Daarom de oproep aan mannen, jong of oud: als je het gevoel hebt dat dit iets voor jou kan zijn, meld je dan aan. In juni 2017 gaat dit koor van start. Voor informatie of aanmelding graag contact opnemen met het secretariaat van de parochie H. Gabriël, 0316 – 221 021, e-mail secretariaat@parochiegabriel.nl.

Kerkelijk afscheid nemen

Bij het leven hoort onvermijdelijk ook het sterven. Staat de geboorte aan het begin, het overlijden markeert het einde van het leven. Het aardse leven dan wel te verstaan. Want er opent zich dan een perspectief van het leven over de dood heen. We hebben er mooie woorden voor: eeuwig leven en leven in altijdurende vrede, rust of licht. Hoe mooi de woorden ook zijn: het is en blijft een mysterie. Wel iets om in te geloven, in dat leven bij God. Bij de doop wordt dat meegegeven: dat je als lidmaat van het lichaam van Christus voor altijd mag delen in het eeuwig leven. Vanuit gelovig oogpunt stellen we dat het niet ophoudt bij de dood.

Niet vertrouwd meer

Voor veel overledenen wordt rond het afscheid een kerkelijke plechtigheid gehouden. Avondwake, afscheidsviering, uitvaartviering, crematieplechtigheid of begrafenis: op vele manieren wordt de kerk betrokken bij het afscheid. Nabestaanden nemen zo afscheid van hun dierbare, al dan niet op verzoek van de overledene. Maar er is meer. Ook de parochie verliest een van haar leden, voor de parochie ook een proces van afscheid nemen en loslaten. Door inzet van voorgangers, koren, acolieten en kosters draagt de parochie, de gemeenschap van gelovigen, bij aan het afscheid. Een afscheid waarbij mag klinken dat het leven niet ophoudt. Juist vanuit de geloofsgemeenschap hoort deze boodschap verkondigd te worden.

Echter voor veel parochianen is de band met de kerk losser geworden. Er is afstand gegroeid, waarmee het als kerklid en parochie vertrouwd met elkaar omgaan is afgenomen. Het ligt dan vaak niet voor de hand om bij een overlijden te kiezen voor een kerkelijk afscheid. Soms voelen mensen zich zelfs beschaamd. Ik hoor het wel eens: "ik ben zo lang niet in de kerk geweest, moet ik dan bij mijn overlijden opeens wel naar de kerk?" De term 'schijnheilig' wordt ook wel gebruikt. Toch is en blijft iedereen welkom, op welk levensmoment dan ook. Zeker op het moment van afscheid nemen. Waar aan het begin een mensenleven door de doop de band met God nadrukkelijk bevestigd wordt, mag aan het eind van dat mensenleven ook getuigd worden dat God diezelfde mens draagt over de grens van de dood heen.

Keuzemogelijkheden genoeg

We leven in een tijd waarin het accent steeds meer op een persoonlijke uitvaart komt te liggen. Zelf bepalen hoe het afscheid moet gaan lopen is daarbij het devies. Ook in de

kerk is het zeer goed mogelijk persoonlijke keuzes een plaats te geven in de afscheidsviering. Persoonlijke verhalen, bijdragen van nabestaanden, keuzes in teksten, liederen en muziek. Daar is veel ruimte voor, al is die niet onbepaald. De kerk blijft tenslotte een huis van God, een heilige plaats, geen vrije ruimte die je inhuurt. En de katholieke kerk, die in deze dan ook de gastheer/gastvrouw is, biedt ook haar eigen ritueel aan om afscheid te nemen van haar parochielid.

Als vieringen in de kerk kennen we rond afscheid nemen de volgende mogelijkheden:

- Avondwake;
- Avondwake + uitvaartviering en begrafenis/crematie;
- Avondwake + begrafenis/crematie;
- Afscheidsviering op de vooravond en begrafenis/crematie de dag erop;
- Uitvaartviering met aansluitend begrafenis/crematie.

Als soort viering kan een uitvaartviering een eucharistieviering zijn, maar ook een viering van Woord en Communie of van Woord en Gebed. Avondwake en afscheidsviering zijn altijd een viering van Woord en Gebed. Bij een afscheid- of uitvaartviering zal de overledene in de viering aanwezig zijn.

De weg te gaan

Meestal is de uitvaartondernemer het eerste aanspreekpunt voor nabestaanden rond een afscheid. Hij of zij neemt contact op met de parochie om afspraken rond vieringen te maken en eventuele voorkeuren door te geven. De mogelijkheden die de parochie biedt zijn bij de uitvaartondernemer bekend.

"Wat kost het?" Een vraag die vaak gesteld wordt. Meestal niet direct in een situatie bij een overlijden, omdat dan de overledene centraal staat. Maar wel wanneer de gedachten uitgaan naar wat er straks moet gebeuren: begraven of cremeren, kerk of geen kerk? Het tarief van een kerkelijke afscheidsviering ligt momenteel tussen € 270,- en € 470,-. Hier kan een bedrag van € 225,- aan toegevoegd worden als minder dan gemiddeld is deelgenomen aan de kerk-bijdrage. Boven op de kosten van de vieringen komt een bedrag van € 1.155,- tot € 1.355,- als er begraven wordt op een van de kerkhoven van de parochie (dit geldt dus niet voor de kerkhoven in Didam en 's-Heerenberg, aangezien die bij de gemeente Montferland in beheer zijn). Het begraven op een van de parochiekerkhoven is qua kosten gelijk aan de kosten voor een crematie. Mogelijk zijn er nog wat extra kosten als gebruik wordt gemaakt van een aula van één van de geloofsgemeenschappen.

Het pastoraal team

Bericht van de eerste heilige communie:

Op 7 en 14 mei zullen de kinderen van onze parochie de eerste heilige communie doen. Na de opstart met de adventskransen en het 'Rondje Kerk' zijn de verschillende sub-werkgroepen in januari met de kinderen op weg gegaan om ze zo goed mogelijk voor te bereiden. En natuurlijk doen de ouders daar thuis aan mee. 'Blijf dit doen' blijkt een prettige methode om mee te werken. Tijdens de bijeenkomsten is er dan ook steeds een fijne en goede sfeer.

Vuur-Licht-Water viering: met alle kinderen op weg naar Pasen!

Op **paaszaterdag 15 april** is er een bijzondere viering voor de communicanten, maar ook voor alle andere kinderen uit de parochie. *Iedereen mag meedoen!* We gaan samen op weg naar Pasen en daarbij gebruiken we vuur, licht en water, precies zoals in de 'grote mensen viering', maar dan iets anders. *Als je wilt mag je een klein flesje water meebrengen.* Wat we daarmee gaan doen merk je wel tijdens de viering.

Waar gebeurt het allemaal?

Voor de communicanten en andere kinderen uit **Wehl, Nieuw Wehl, Braamt, Zeddam, Kilder en Didam** is het om **16.00 uur** in de **kerk van Braamt**. Na de viering is de broodmaaltijd. Hierover geven de subwerkgroepen nadere informatie.

Voor de communicanten en andere kinderen uit **'s-Heerenberg, Stokkum, Lengel, Beek en Nieuw-Dijk** is de viering om **19.00 uur** in de **kerk van Nieuw-Dijk**. Voor deze groep is de broodmaaltijd vóór de viering. Hierover geven de subwerkgroepen bericht.

...en van het vormsel

De vormelingen zijn in februari weer bij elkaar geweest. Ze hebben zich met elkaar verdiept in het oude en bekende 'Geloof, Hoop en Liefde'. In een collage probeerden ze foto's, teksten en berichten uit kranten en tijdschriften op de 'juiste' plek te plakken. Dat was nog best moeilijk, maar tegelijk ook verhelderend. In de tweede helft van de 'les' verkenden ze de traditionele geloofsbelijdenis: ik geloof in God.... Schepper van hemel en aarde.... Door rode en groene stickertjes in de tekst te plakken, gaven ze aan wat ze wel en wat ze niet 'aansprak'.... Je hoorde hun hersens kraken! Hoopgevend was, dat 'ik geloof in de Heilige Geest' best veel groene plakkers kreeg! De vormelingen ontdekten zo, dat je over deze oude teksten kunt nadenken en dat je het ook best wel met eigen woorden kunt zeggen. Dat was dan ook de opdracht voor thuis... Hoe het verder ook ging, het was een mooie zinvolle bijeenkomst!

Vormselviering verplaatst

De viering waarin de vormelingen het Sacrament gaan ontvangen is verplaatst van 21 mei naar 11 juni. We gaan het vormsel dan vieren in **Nieuw Wehl**. Hulpbisschop Hoogenboom is de vormheer. Natuurlijk zullen we voordien met de vormelingen en hun ouders nog een samenkomen om het 'moment suprême' goed door te nemen.

Gezinsmiddag op 20 mei

Het pastorale team kondigde het al aan in haar 10 'pastorale punten': op zaterdagmiddag 20 mei is er een ludieke middag die speciaal bedoeld is voor gezinnen met jonge kinderen. We nodigen dus speciaal ouders met hun kinderen hiervoor. Dit feest vindt plaats in en rond de Mariakerk in Didam. De middag begint om 13.30 uur en zal rond 18.00 uur eindigen.

Het wordt een middag vol sport, spel, creativiteit en saamhorigheid. We gaan in het dorp op zoek naar Bijbelse figuren; we schilderen een gezinskunstwerk en dat mag je natuurlijk mee naar huis nemen; we vieren in de kerk dat we bij elkaar horen én we eten samen. Het lijkt ons genoeg voor een mooie middag!

De gezinnen die mee willen doen kunnen zich opgeven. Een mailtje (met daarin de naam, adres, telefoonnummer én het aantal deelnemers) naar pastor Guus is voorlopig genoeg: g.vanderploeg@parochiegabriel.nl.

Namens het pastoresteam,
Pastor Guus van der Ploeg

Meimaand, maand van het nieuwe begin

Vol vertrouwen met Maria de realiteit tegemoet

Ook in deze meimaand komen we in onze Gabriëlparochie samen om rond Maria en met Maria te bidden en te zingen en om op haar voorspraak onze dankbaarheid en onze zorgen voor God te brengen. We doen dat op de zaterdagavond om 19.00 uur en wel op **6 mei in Beek, 13 mei in Nieuw Wehl, 20 mei in Zeddam en 27 mei in Didam** (omdat de laatste donderdag Hemelvaartsdag is zullen we in de laatste week ook op zaterdagavond samen komen in de Mariakerk van Didam). Deze maand staat er in onze parochie veel te gebeuren. Het herstructureringsplan zal verschijnen en dat heeft voor ieder van ons consequenties. Het nieuwe en het onbekende zal veel van ons vragen. Hoe gaan we de toekomst in en wat betekent dat voor ons leven van alledag? Maria werd in haar leven ook geconfronteerd met ingrijpende gebeurtenissen die haar doen en laten, haar hele leven 'op de kop zetten'. Zo kwamen we tot vier thema's die elkaar opvolgen: 'stil worden', 'tot jezelf komen', 'tijd voor nieuwe kansen' en 'vol vertrouwen verder'. Met Maria willen we deze maand vieren en op pad gaan. Met onze eigen intenties en de intenties voor/van onze parochie hopen we in zinvolle vieringen op Gods zegen voor de weg die voor ons ligt. We hopen ook deze maand velen van u te ontmoeten in onze vieringen. Om eer te brengen aan de eerste van alle gelovigen, aan Maria, bent u uitgenodigd een bloem mee te brengen en die voor de viering bij het beeld van Maria te plaatsen.

De werkgroep Mariavieringen

Wilma Beursken, Josephien van der Aart, Annie Bekker, Marian Scholten, Carla Krechting, Ria Wiendels en pastor Ben Aarsen

Naar Lourdes... het kan nog!

Zoals u in december heeft kunnen lezen gaan we ook dit jaar met onze parochie met het vliegtuig op bedevaart naar Lourdes en wel van woensdag 27 september tot 2 maandag oktober 2017. Veel mensen zijn in de afgelopen jaren al mee geweest. Misschien zegt u al jaren dat u een keer naar Lourdes wilt, maar is het er nog nooit van gekomen. Meld u dan nu aan! We verblijven in ons 'eigen' hotel St.Georges. Ook als u niet goed ter been bent of moeite hebt met het lopen van iets langere afstanden dan kunt u toch mee naar Lourdes. Er staat dan een rolstoel voor u klaar. Hebt u geen eigen rolstoelduwer dan gaan wij daarvoor zorgen. Onze eigen pastor Ben Aarsen zal ons deze dagen begeleiden als hotelpastor. Hebt u interesse om met deze reis mee te gaan? Geeft u zich dan zo snel mogelijk op. Wilt u meer inlichtingen over deze reis, dan u kunt mij bellen of mailen via 06 – 537 69 840 of rietvisser@chello.nl. Uiteraard kunt u ook contact opnemen met ons pastorale team.

Riet Visser contactpersoon VNB Lourdesreizen

Vastenactie voor El Salvador

Thema: 'Eilanden van hoop'

VASTENACTIE

Woensdag 1 maart begon de veertigdagentijd en daarmee de start van de Vastenactie, die duurt tot Pasen. Een tijd van bezinning. Een tijd om het met wat minder te doen. Dit jaar zetten de geloofsgemeenschappen van de Parochie H. Gabriël zich in deze Vastentijd in voor El Salvador. San Salvador, de hoofdstad van El Salvador, staat centraal in de Vastenactiecampagne en dan speciaal de wijken Apopa en Mejicanos. San Salvador in het algemeen en deze wijken in het bijzonder, gaan gebukt onder extreem veel geweld door criminele bendes, de 'mara's'. De mara's hebben ieder een eigen territorium en beheersen het leven in 'hun' wijken volledig. Mensen worden bedreigd, afgeperst en beroofd. Wie praat met de politie, wordt ernstig verminkt of vermoord. Het betekent ook dat mensen niet van de ene wijk naar de andere kunnen: dan worden ze beschouwd als indringers op vreemd terrein. De bendes werven actief leden onder kinderen en jongeren. Lidmaatschap zorgt voor 'respect', voor geld en mooie spullen en vrouwen. Het is moeilijk de verleiding te weerstaan als jonge puber, zonder stabiele thuisbasis en zonder geld. Ons campagneproject – de samenwerking van een aantal katholieke organisaties – wil helpen voorkomen dat kinderen en jongeren lid worden van de bendes. De jeugdcentra die we steunen, willen de kinderen een ander perspectief bieden en leren dat ze ook buiten de bendestructuren een goed bestaan kunnen opbouwen. Meer informatie vindt u op www.vastenactie.nl/projecten/eilandenvanhoop. Wilt u dit project in El Salvador steunen? Draag dan bij aan de collecte in uw geloofsgemeenschap of stort uw bijdrage op: NL21 INGB 000 000 5850 t.n.v. Vastenactie, Den Haag.

MOV Parochie H. Gabriël

De palmpaasstok

Wat betekent het allemaal? Hoe maak je hem?

Wie op Palmzondag met z'n kinderen naar de kerk wil gaan, maakt dat extra mooi als ze een palmpaasstok mee nemen. Soms worden die op school of op een andere plek gemaakt. En als dat niet zo is maak je er toch samen eentje thuis! Hieronder lees je hoe je dat kunt doen. En ook wat alles betekent. Niet iedereen maakt zo'n palmpaasstok hetzelfde. Maar wel vertelt hij steeds het verhaal van Jezus!

1. Timmer een kruis in elkaar van twee stevige latjes van ong. 50 cm en 75 cm. Het kruis doet ons denken aan het lijden en sterven van Jezus;
2. Wikkel geknipte stroken wit (en/of geel) crêpepapier om het kruis en bevestig de uiteinden met plakband (wit is de kleur van de Verrijzenis);

3. Maak 5 propjes van rood crêpepapier en plak deze op de plaats van de kruiswonden van Jezus;
4. Het haantje herinnert eraan dat Petrus gezegd heeft: 'Ik ken die man niet!'. Teken een haantje op karton, knip het uit en bevestig dit bovenaan het kruis. Je kunt ook zelf een broodhaantje bakken of bij de bakker kopen;
5. Knip een hartje uit en plak dit op het snijpunt van de twee kruisbalken. Jezus houdt van ieder mens en heeft uit liefde voor ons zijn leven op het kruis gegeven;
6. Neem een naald en draad en rijg daaraan 30 rozijnen (verwijzend naar de 30 zilverlingen die Judas kreeg toen hij Jezus had verraden). Maak dit met een knoopje aan iedere zijkant van het kruis vast;
7. Plak de 12 chocolade eitjes met plakband (kruislings) op de dwarsbalken van het kruis. (12 verwijst naar de 12 apostelen);
8. Timmer aan iedere kant van het kruis een spijkertje om de sinaasappels of mandarijnen op te prikken. (dit verwijst naar de sponzen met water en wijn die de soldaten Jezus aan het kruis gaven);

Waar kunnen we met de kinderen Palmpasen vieren?

Het liturgisch rooster geeft u natuurlijk antwoord, maar hier staat het nog even op een rij:

Zeddum, om 11.00 uur gezinsviering;

Nieuw-Dijk, om 9.30 uur gezinsviering;

Loil, om 9.30 uur gezinsviering met Palmpaasoptocht;

Nieuw Wehl, 11.00 uur gezinsviering samen met Elver;

Didam, 11.00 uur kinderviering met Palmpaasoptocht.

's-Heerenberg / Lengel / Stokkum / Zeddum

'Passie in Montferland'

Dit jaar alweer voor de vijfde keer!

Het alom bekende verhaal over de laatste dagen van Jezus. Maar het verhaal gaat vooral over vergeving en de boodschap dat je iedere dag opnieuw mag beginnen, ook als je het helemaal verprutst hebt. Net als Petrus die driemaal belooft Jezus niet alleen te laten! Maar binnen 24 uur zegt hij met klem: "Ik ken die man niet!" En toch zegt Jezus tegen hem: "Jij bent de rots waarop ik mijn kerk zal bouwen". Pilatus geeft ons de keus: "Denk goed na aan welke kant je staat; denk niet wit, denk niet zwart, maar in de kleur van je hart!" De vaste kern, een fijne groep (deels nieuwe) spelers, is samen met het koor Weerklank, aan het oefenen om er op Goede Vrijdag een mooie uitvoering van te maken. Vorig jaar

deed een grote groep jongelui mee; de vormelingen. Dat was heel erg fijn; zij lieten goed uitkomen dat Jezus er wil zijn voor iedereen, maar vooral voor kinderen. Er zijn een paar jongeren gebleven die het vorig jaar erg fijn vonden en dus nog een keer mee willen spelen. TOP! Maar het verhaal moet dit jaar een beetje anders belicht worden. We zien nu onder andere de voetwassing. En ook Weerklank oefent nieuwe liederen om het spel kracht bij te zetten. We hopen dat u allen nieuwsgierig geworden bent naar de uitvoering van de Passie 2017. U bent van harte uitgenodigd op Goede Vrijdag 14 April om 20.30 uur in de St. Oswalduskerk te Zeddum.

Martelaren van 's-Heerenberg (1)

“Non possumus non loqui”

“wij mogen niet meer zwijgen”

Op 2 juli herdenken we in de St. Pancratiuskerk in een speciale viering, dat 75 jaar geleden de twee priesters uit 's-Heerenberg, **pastoor J.Y. Galama** (1885 - 1942) en **kapelaan M.A. van Rooyen** (1897 - 1942) in het concentratiekamp Dachau om het leven zijn gekomen. Zij hebben hun leven gegeven vanwege hun vrijmoedig getuigenis van hun geloof. Terecht mogen zij martelaren genoemd worden en komt hun dezelfde eer toe als aan pater Titus Brandsma, een familielid van pastoor Galama, die eveneens in juni 1942 in Dachau is omgekomen. De tweede **kapelaan Reinier Hegge** is de enige van de 29 bevrijde geestelijken, die levend terugkeerde uit het concentratiekamp Bergen-Belsen.

Jan Galama kwam op 30 januari 1932 naar 's-Heerenberg in de tijd dat in Duitsland Hitler aan de macht begon te komen. Hitler beloofde de economische crisis op te lossen en de eenheid in Duitsland te herstellen, door op grote schaal aan oorlogsindustrie te werken en wegen en vliegvelden aan te leggen. Ook veel Nederlanders vonden in deze crisisjaren werk in Duitsland. De Nationaalsocialistische Duitse Arbeiderspartij - NSDAP - kreeg de absolute macht en alle tegenstanders werden gevangen gezet of uit de weg geruimd.

Vele Nederlanders sloten zich aan bij de Nationaal Socialistische Beweging - NSB-, die met de NSDAP wilde samenwerken. Mgr. Jan de Jong verbood om sacramenten toe te dienen aan leden van de NSB. Pastoor Galama weigerde rigoreus de sacramenten en de kerkelijke begrafenis aan NSB-ers, waardoor hij steeds meer verzet kreeg van deze groep. Pastoor Galama was zeer geliefd bij veel parochianen en velen vonden steun bij hem. Hij stond bekend als de herder, die goed was voor de armen.

Marinus van Rooijen kwam op 7 oktober 1933 naar 's-Heerenberg en was al vanuit zijn vorige standplaats benoemd tot geestelijke adviseur van de Katholieke Sportbeweging in Oost-Gelderland. Hij was bij de ouderen erg geliefd om zijn vrijgevigheid voor de armen, bij de jongeren om zijn inzet voor de sport. Hij gaf alles weg aan de armen. Juist in de crisisjaren waren er zeer veel armen in 's-Heerenberg. Zijn inzet voor de sport is voor de mensen uit 's-Heerenberg het langst bijgebleven, omdat hij veel contact had met de jeugd. De voetbalclub en de tafeltennisvereniging dragen nog steeds zijn naam MvR.

Op 3 augustus 1941 werd in alle katholieke kerken van Nederland een protestbrief van de Nederlandse bisschoppen voorgelezen, waarin opnieuw en nog uitgebreider de NSB veroordeeld werd. In 's-Heerenberg zorgden beide kapelaans, Marinus van Rooijen en Reinier Hegge ervoor, dat deze brief van de bisschoppen vermenigvuldigd en verspreid werd. Daags daarna werd pastoor Galama gearresteerd en overgebracht naar het huis van bewaring in Arnhem. De beide kapelaans kregen de opdracht om zich de volgende dag aldaar te melden. Zij werden bij aankomst meteen gearresteerd.

Zowel pastoor Galama als kapelaan van Rooijen zijn in concentratiekamp Dachau terecht gekomen en in juni 1942 zijn zij er overleden als gevolg van ontbering, ziekte en uitputting. Pater Wouters, die als tijdelijk pastoor was benoemd, werd ontboden bij de Gestapo in Arnhem. Daar vernam hij dat beide geestelijken in Dachau waren overleden.

Op 4 mei vieren we de Dodenherdenking met onder andere twee minuten stilte om 20.00 uur. Dit gebeurt onder meer bij het monument de Goede Herder te 's-Heerenberg, dat op 12 december 1948 is onthuld door zijne Eminentie kardinaal de Jong. Een monument ter nagedachtenis van alle oorlogsslachtoffers van deze plaats. Hierop zijn twee bronzen platen aangebracht met de beide afbeeldingen van de priesters.

In het volgende nummer van het informatieblad De Gabriël volgt een 2e artikel waarin we verder ingaan op de herdenkingsviering, die ter nagedachtenis van beide priesters op 2 juli 2017 wordt gehouden in de St. Pancratiuskerk in 's-Heerenberg.

Actie Kerkbalans 2017

'Mijn kerk verbindt'

Vanuit de geloofsgemeenschappen Didam, Loil en Nieuw-Dijk mochten wij ook dit jaar weer positieve reacties op de Actie Kerkbalans ontvangen. Velen hebben hun financiële bijdrage toegezegd of reeds overgemaakt om onze geloofsgemeenschappen levend te houden.

De geloofsgemeenschap Didam kon een bedrag van circa € 86.000,- noteren, nagenoeg hetzelfde bedrag als vorig jaar. Dit mag zeker tot tevredenheid stemmen. Wij hebben echter goede hoop dat, evenals in voorgaande jaren, de bijdragen die in de loop van dit jaar nog binnenkomen, het eindresultaat positief zullen beïnvloeden.

Ook de geloofsgemeenschap Loil kijkt tevreden terug op de actie en mocht een voorlopig bedrag van € 23.450,- noteren aan toezeggingen. Een bedrag dat bijna het bedrag van het vorig jaar evenaart. Als verder eenieder zijn toezegging waarmaakt zou het hoger kunnen uitkomen. Dus hier ook tevredenheid alom.

In de geloofsgemeenschap Nieuw-Dijk kijkt men ook tevreden terug op de actie. De opbrengst aan toezeggingen/contanten en betalingen belopen hier het fraaie bedrag van € 21.176,50. Ook hier heeft men het volle vertrouwen dat de toegezegde bedragen dit jaar overgemaakt worden.

De locatieraden van Didam, Loil en Nieuw-Dijk danken alle parochianen die aan de Actie Kerkbalans hebben deelgenomen. Door uw bijdrage maakt u het mogelijk dat het motto 'de kerk verbindt' in onze geloofsgemeenschappen tot leven kan komen.

Mochten onze vrijwilligers u tijdens de actie niet thuis getroffen hebben, en ligt de envelop nog ergens in een la, u kunt uw bijdrage altijd nog overmaken op de betreffende bankrekening van uw geloofsgemeenschap.

R.K. Parochie H.Gabriël Didam	NL25 RABO 0111 1040 84
R.K. Parochie H.Gabriël Loil	NL25 RABO 0111 1010 77
R.K. Parochie H.Gabriël Nieuw-Dijk	NL72 RABO 0111 1014 92

Nogmaals onze hartelijke dank,

De penningmeesters van de locatieraden
Dick van Bindsbergen, Theo Wanders en Wim Loef

Dank aan de vrijwilligers

Voor het goed laten verlopen van de Actie Kerkbalans zijn ieder jaar weer veel vrijwilligers nodig die de enveloppen bezorgen en op een later tijdstip weer ophalen. Gelukkig zijn er nog heel veel parochianen bereid om daar de nodige tijd in te steken. Onze hartelijke dank aan al deze vrijwilligers. Zonder uw hulp zou een actie op deze schaal onmogelijk georganiseerd kunnen worden. Wij hopen en vertrouwen erop dat wij ook volgend jaar weer een beroep op u mogen doen en danken u nogmaals heel hartelijk.

*Namens de werkgroepen Kerkbalans van de geloofsgemeenschappen Didam, Loil en Nieuw-Dijk:
Henk Boerstal, Theo Wanders en Wim Loef*

De Passie Loil 2017

uitgevoerd door Sjanté

Het is bijna Pasen. We naderen de dagen waarin het koor Sjanté opnieuw een eigen geschreven versie van het lijdensverhaal verteld.

De Passie Loil 2017, met als titel: 'Waar? Wanneer?' Deze keer belichten we het verhaal vanaf een andere kant, met Judas en Petrus in de hoofdrol. We staan stil bij de vragen achter de plek en het moment van het verraad; waar en wanneer ging het mis? Kunnen we wel antwoord geven op deze vragen? De bijna 40 deelnemers onder leiding van Hein Harmen zijn er klaar voor en kijken ernaar uit u het mooie verhaal te vertellen. Afgelopen maanden is er veel gerepeteerd. Teksten zijn uit het hoofd geleerd en nieuwe liederen zijn ingestudeerd. De laatste puntjes worden nu op de i gezet. Heeft u nog geen kaarten? Wees er snel bij!

Waar:

R.K. Kerk O.L.V. Onbevlekt Ontvangen, Wehseweg 36, Loil

Wanneer:

Woensdag 12 april, donderdag 13 april, vrijdag 14 april 2017

Aanvang:

20.00 uur, kerk open half uur voor aanvang.
Voor meer informatie over 'De Passie Loil' en de kaartverkoop kunt u terecht op www.sjante.nl. Toegangskarten bedragen € 7,50 en zijn verkrijgbaar bij cafetaria de Papegaai in Loil, Zuivelhandel Tonnie Diesvelt of via de website.

Palmpasen

Zondag 9 april aanstaande is het Palmpasen. Op deze dag vieren we dat Jezus lang geleden op zijn ezel in Jeruzalem aan kwam. Hij werd toegejuicht door vele mensen die met palmtakken zwaaiden. Jullie hebben vast al van school of het jeugdwerk een palmpaastok gekregen of misschien hebben jullie er zelf één gemaakt. Deze palmpaastok mogen jullie versieren met mooie of lekkere dingen. En een broodhaantje mag natuurlijk niet ontbreken! Om 9.15 uur verzamelen we bij de kerk om vervolgens onder begeleiding van fanfare DES in een mooie optocht door Nieuw-Dijk te trekken. Daarna gaan we om 9.30 uur in de kerk luisteren naar mooie verhalen en liedjes van het koor SamSam. Jij bent er toch ook bij?

Tot zondag 9 april !!

Werkgroep gezinsviering
en Nieuw-Dijk

Familieberichten tot 3 maart 2017

Didam Gedoopt

Yara Jansen, De Els 43
Ninthe Scheerder, Hoge Witteveld 1
Esmee Wieskamp, Enk 7
Ralph Meurs, Kribbe 31
Jayden Willemsen, Fazantstraat 27

Overleden

Lies Bolder- Raedeman 78 jr., De Beuk 21
Jan Venhorst 84 jr., Waverlo
Theed Lenting 86 jr., Ter Laakstraat 11
Mieneke Staring- Bodde 84 jr., Tesma 44
Marie Metze- Lebbink 87 jr., Verheystraat 2-02
Corrie Tinneveld- Boekhorst 84 jr., Kerkstraat 71
Lidy van den Pennen- Raben 70 jr., Hoofdstraat 23b
Jan Smits 59 jr., Domela Nieuwenhuisstraat 16

Loil Gedoopt

Babs van den Berg, Saluutstraat 7

Overleden

August Scholten 89 jr., Prinses Irenestraat 6
Quirina Tiel Groenestege- van Winden 96 jr., Piushof 19
Annie Schlieff- Kaal 83 jr., Meursweg 13

Nieuw-Dijk

Overleden

Mieneke ter Horst- Beekman 85 jr., Wilhelminastraat 103-04
Theo Berendsen 50 jr., Sportstraat 1
Anne Wouters 27 jr., Lange Klauwenhof 11
Toos Derksen- Peters 83 jr., Smallestraat 14a
Sophie Mennings- Kniest 85 jr., Waverlo 32
Annie Polman- Strikkeling 81 jr., Smallestraat 14

Column

Niet van brood alleen.....

In het evangelie lezen we bij Mattheus 4: "Een mens leeft niet van brood alleen, maar van ieder woord dat komt uit de mond van God." Het is het bekende verhaal van de bekoring door de duivel in de woestijn. Brood is voor ons nog altijd een belangrijk begrip en staat model voor ons voedsel. We hebben het over ons brood verdienen en willen graag brood op de plank. Ook bidden we in het Onze Vader 'Geef ons heden ons dagelijks brood'

Maar ook los van de kerk staat onze voeding tegenwoordig veel in de belangstelling. Behalve 'Heel Holland bakt' worden we bezig gehouden met foodfestivals, foodtrucks, kookprogramma's, en de uitgaven van kookboeken. Ja, de wereld lijkt wel één groot eetfeestijn. Onze katholieke kerk heeft zich door de eeuwen heen ook wel bemoeid met ons dagelijks eten. Denk maar eens aan de voorschriften over vasten- en onthoudingsdagen. Vooral oudere lezers zullen deze nog wel kennen, bijvoorbeeld op de vrijdagen geen vlees maar vis. Mijn vader, best een gelovig man, die de verhalen uit de bijbel nogal eens door elkaar haalde, was er van overtuigd dat de onthoudingsdagen door de apostelen waren ingesteld. Hij vond het wel een slimme zet van Petrus en de andere apostelen, van wie er veel visser waren, dat ze de afzet van vis op die manier konden promoten.

Achteraf bekeken was onze kerk, misschien onbedoeld, de tijd ver vooruit. Want we lezen bij de aanbevelingen van het Voedingscentrum, de autoriteit op het gebied van gezonde voeding, dat we niet teveel moeten eten en ook één keer per week vis moeten eten. Toch wel jammer dat de onthoudingsdagen niet meer bestaan. Overigens was dit ingesteld als een soort van boetedoening en niet uit een oogpunt van gezonde voeding. Ook de vastentijd was bedoeld als een tijd van bezinning en een herinnering aan de veertig dagen die Christus doorbracht, al vastend, in de woestijn. Onze katholieke kerk heeft het verplichtend karakter van het vasten opgeheven en het overgelaten aan de gelovigen om deze tijd een passende invulling te geven. We spreken sindsdien ook niet meer van de vastentijd maar van de veertigdagentijd.

Even terzijde: ook los van de kerkelijke voorschriften hebben we het geluk gehad om op een gezonde manier groot te worden. Want behalve de aanbeveling om één keer per week vis te eten, zien we bij het Voedingscentrum ook een lijst van gezonde voedingsmiddelen (zogenaamde superfoods) zoals haverhout, peulvruchten, boerenkool en andere koolsoorten. We kunnen dus achteraf blij zijn met alle haverhoutpap, bruine bonen, erwtensoep en stamppot van boerenkool en zuurkool die we in de loop der jaren naar binnen hebben gewerkt.

U allen een Zalig Pasen toegewenst,

Braamt / Kilder / Nieuw Wehl / Wehl

Gewijzigde openingstijden

Het parochiecentrum in Wehl heeft gewijzigde openingstijden. De openingsuren zijn nu:

Maandag 19.00 tot 20.00 uur / Vrijdag 09.30 tot 10.30 uur

Schema door de weekse vieringen

Dinsdag:

Loil om 09.30 uur
op de 3e dinsdag van de maand

Wehl om 16.00 uur
op elke dinsdag in Oldershove

Beek om 09.00 uur
op elke dinsdag

Woensdag:

Zeddum om 10.45 uur
op de 1e woensdag van de maand,
in Sydehem

Nieuw Dijk om 09.00 uur
op de 2e en 4e woensdag van de maand

's-Heerenberg om 19.00 uur
op elke woensdag

Donderdag:

Didam om 09.00 uur
op elke donderdag

Didam om 15.30 uur
op de 1e donderdag van de maand
in Meulenvelden

Vrijdag:

Wehl om 09.30 uur
elke vrijdag

Bereikbaarheid

Werkadres Parochie Gabriël

Raadhuisstraat 1A, 6942 BE Didam
Tel.: 0316-221021 **e-mail:** secretariaat@parochiegabriel.nl
www.parochiegabriel.nl **IBAN:** NL96 RABO 0154 6624 02

Pastoresteam

Pastoor Jurgens Jansen
Tel.: 0314-650028 **e-mail:** j.jansen@parochiegabriel.nl

Pastor Ben Aarsen
Tel.: 0316-221250 **e-mail:** b.aarsen@parochiegabriel.nl

Pastoraal werker Guus van der Ploeg
Tel.: 06 - 136 97 367
e-mail: g.vanderploeg@parochiegabriel.nl

Diaken Theo Reuling ofs
Tel.: 0316-225687 **e-mail:** t.reuling@parochiegabriel.nl

Parochiebestuur

Pastoor Jurgens Jansen - Voorzitter
Margot Zwetsloot-Medze - Vice-Voorzitter
Gerrie Gies - Secretaris
Reinold Koelink - Penningmeester
Henk Otten - Gebouwenbeheer
Xaf Hendriksen - Kerkhofzaken
Augustine van Ree - Communicatie

PASTORALE NOOD: tel. 06-55755957. Via dit nummer is tussen 09.00 uur en 21.00 uur één van de pastores bereikbaar om in geval van nood direct hulp te bieden (b.v. voor het Sacrament van de Zieken of de ziekenzegen).

Soms gaat het even niet

Sensor Telefonische hulpdiensten in Gelderland. 0900 - 0767 vertrouwelijk - anoniem 24 uur per dag - 7 dagen per week. Altijd tijd voor een gesprek van mens tot mens. www.sensor.nl.

Ziekenbezoek

Indien u bij ziekte thuis of bij ziekenhuisopname bezoek wenst namens de geloofsgemeenschap, kunt u dit melden bij het secretariaat.

Afspraken

Voor afspraken met betrekking tot dopen, huwelijk, jubileum kunt u contact opnemen met het secretariaat; de afspraken met betrekking tot uitvaarten gaan via de uitvaartondernemers. Gebedsintenties kunt u opgeven op het secretariaat tijdens de openingsuren, of deponeren in de brievenbus van de betreffende geloofsgemeenschap.

Emmaus - Pancratius te 's-Heerenberg

Kerk: Hofstraat 2 **Secretariaat:** Hofstraat 4, 7041 AD 's-Heerenberg
Tel.: 0314-661224 **E-mail:** emmaus-pancratius@parochiegabriel.nl
Openingstijden secretariaat: dinsdag en donderdag 10.00-12.00 uur

St. Oswaldus te Zeddum

Bovendorpsstraat 3, 7038 CH Zeddum
Tel.: 0314-651281 **E-mail:** oswalduszeddum@parochiegabriel.nl
Openingstijden secretariaat: woensdag en vrijdag 10.00-11.30 uur

St. Johannes de Doper te Kilder

Hoofdstraat 6a, 7035 AK Kilder
Tel.: 0314-681274 **E-mail:** sintjandedoperkilder@parochiegabriel.nl
Openingstijden secretariaat: vrijdag 09.00-11.00 uur

O.L.V. van Altijdurende Bijstand te Nieuw Wehl

Nieuw Wehlseweg 18, 7031 HW Nieuw Wehl
Tel.: 0314-681296 **E-mail:** olvnieuwwehl@parochiegabriel.nl
Website: www.parochienieuwwehl.nl
Openingstijden secretariaat: maandag 14.00-16.00 uur, vrijdag 09.30-11.30 uur

St. Martinus te Wehl

Kerkplein 4, 7031 AD Wehl
Tel.: 0314-681254 **E-mail:** martinuswehl@parochiegabriel.nl
Website: www.parchie-wehl.nl
Openingstijden secretariaat: maandag 19.00-20.00 uur en vrijdag 09.30-10.30 uur

St. Suitbertus te Stokkum

Pastoor van Sonsbeekstraat 24, 7039 AJ Stokkum
Tel.: 0314-661274 **E-mail:** suitbertusstokkum@parochiegabriel.nl
Openingstijden secretariaat: donderdag 10.30-12.30 uur

O.L.V. van Altijdurende Bijstand te Braamt

Langestraat 18, 7047 AP Braamt
Tel.: 0314- 651306 **E-mail:** olvbraamt@parochiegabriel.nl

St. Martinus te Beek/Loerbeek

Sint Jansgildestraat 56, 7037 AX Beek
Tel.: 0316-531264 **E-mail:** martinusbeek@parochiegabriel.nl
Openingstijden secretariaat: donderdag 09.00-12.00 uur

H. Martinus / H. Maria O.L.V. van Altijdurende Bijstand te Didam

Raadhuisstraat 1a, 6942 BE Didam
Tel.: 0316-221550 **E-mail:** mariamartinusdidam@parochiegabriel.nl
Openingstijden secretariaat: dinsdag-woensdag-donderdag 09.30-12.00 uur **Spreekuur:** iedere donderdag 19.00-19.30 uur

H. Antonius van Padua te Nieuw-Dijk

Smallestraat 35, 6942 HA Nieuw-Dijk
Tel.: 0316-221250 **E-mail:** antoniusnieuwdijk@parochiegabriel.nl
Openingstijden secretariaat: woensdag 09.00-12.00 uur
Spreekuur: 2e en 4e woensdag van de maand na de viering van 9.00 uur
Gebedsintenties: M. Brugman, Bosstraat 33, Nieuw-Dijk

O.L.V. Onbevlekt Ontvangen te Loil

Wehlseweg 38, 6941 DM Loil
Tel.: 0316-223272 **E-mail:** olvloil@parochiegabriel.nl
Openingstijden secretariaat: zondags na de viering
Spreekuur: iedere 3e dinsdag van de maand na de viering van 9.30 uur

Wilt u altijd op de hoogte zijn van het actueel nieuws uit de parochie en de geloofsgemeenschappen? Kijk dan op www.parochiegabriel.nl. Op deze site staan ook de actuele tijden en locaties van alle vieringen. Like ook onze Facebookpagina facebook.com/parochiegabriel!

Redactie

Deze uitgave van De Gabriël is tot stand gekomen met de hulp van zeer velen, zoals de vele correspondenten en de bezorgers uit de geloofsgemeenschappen. De redactie werd gevormd door diaken Theo Reuling ofs (namens het pastorale team), Theo Koning, Anneke Albers, Maaïke Bolk, en Augustine van Ree. De redactie van De Gabriël is te bereiken via parochieblad@parochiegabriel.nl